15/08/2023

Τα προσκυνήματα της Παναγιάς στα Χανιά

/ Ορθόδοξες Προβολές

Το «Πάσχα του καλοκαιριού», όπως ονομάζεται ο Δεκαπενταύγουστος, χιλιάδες πιστοί, με ευλάβεια και θεία κατάνυξη, προστρέχουν σε ιερούς ναούς και μοναστήρια για να προσκυνήσουν την ιερή εικόνα της Παναγίας.

Στην περιοχή των Χανίων από τα πλέον σημαντικά σημεία αναφοράς της ημέρας είναι η Μονή Οδηγήτριας Γωνιάς Κολυμβαρίου και η Μονή της Χρυσοσκαλίτισσας που παραδοσιακά συγκεντρώνουν πλήθος πιστών από όλη την Κρήτη. Και οι δύο μονές είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την ιστορία του τόπου και τους αγώνες των Κρητικών από την εποχή της Τουρκοκρατίας μέχρι και την κατοχή της Κρήτης από τους Γερμανούς.

Η Μονή Γωνιάς στο Κολυμπάρι

Στη Μονή Γωνιάς πολλοί πιστοί το ‘χουν σαν τάμα να πηγαίνουν με τα πόδια για να προσκυνήσουν την εικόνα της Παναγίας διανύοντας αποστάσεις ακόμα και από την πόλη των Χανίων. Η εικόνα των πιστών που κατευθύνονται προς τη μονή κυρίως

την παραμονή της εορτής κρατώντας κεριά και τάματα είναι χαρακτηριστική, αναδεικνύοντας το βαθύ αίσθημα πίστης που τους διακατέχει.

Η μονή ιδρύθηκε τον 9ο αιώνα μ.Χ. στη θέση Μένιες του Ακρωτηρίου, στη θέση που βρισκόταν το ιερό της Δίκτυννας, και ήταν αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο. Λόγω επιθέσεων από πειρατές, η μονή τον 13ο αιώνα μεταφέρθηκε νοτιότερα, και ένα μικρό μοναστήρι χτίστηκε εκεί όπου σήμερα βρίσκεται το κοιμητήριο του μοναστηριού.

Στη σημερινή θέση ιδρύθηκε το 1618 από τον μοναχό Βλάσιο, από την Αμάσεια της Κύπρου. Το έργο της ανοικοδόμησης συνέχισε ο Βενέδικτος Τζαγκαρόλας, ενώ στην ανοικοδόμηση και συντήρηση της μονής βοήθησε η μεγάλη δωρεά του Γεωργίου Μούρμουρη. Ο ναός της ολοκληρώθηκε το 1634, σύμφωνα με επιγραφή που βρίσκεται στο δυτικό μέρος του τρούλου.

Το 1652, οι Τούρκοι κατέστρεψαν το μοναστήρι για να λειτουργήσει στη συνέχεια μετά από εργασίες ως Μονή-σχολείο. Κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821, η μονή λειτούργησε ως νοσοκομείο, ενώ το 1867, κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1866, καταστράφηκε ξανά από τους Τούρκους.

Το 1899 κατασκευάζεται το σημερινό καμπαναριό της Μονής, η οποία κρίθηκε διατηρητέα το 1935. Κατά τη διάρκεια του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου, μετά την κατάληψη της Αθήνας από τους Γερμανούς, εκεί λειτούργησε μέρος της σχολής Ευελπίδων. Μετά τη μάχη της Κρήτης, οι Γερμανοί επίταξαν τη Μονή και φυλάκισαν τους μοναχούς. Επαναλειτούργησε μερικώς το 1942 και μέχρι το 1944 ήταν γερμανικό στρατόπεδο.

Τη δεκαετία του 1960, σε έκταση που παραχώρησε η Μονή κατασκευάστηκε η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης που μέχρι και σήμερα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ιδρύματα της Ορθοδοξίας, έχοντας φιλοξενήσει και την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, τον Ιούνιο 2016.

Η Μονή Χρυσοσκαλίτισσας

Η Μονή Χρυσοσκαλίτισσας, βρίσκεται σε απόσταση 76 χιλιομέτρων από τα Χανιά στο νοτιοδυτικό άκρο της Περιφερειακής Ενότητας.

Χτισμένη πάνω σε ψηλό βράχο, γεγονός που καλεί τους πιστούς να ανηφορίσουν για το κερί της πίστης και της προσευχής.

Η παράδοση αναφέρει ότι το τελευταίο της σκαλί ήταν κάποτε χρυσό και από αυτό πήρε το όνομα της.

Ο κεντρικός ναός της Μονής είναι δίκλιτος με τα κλίτη του αφιερωμένα στην Κοίμηση της Θεοτόκου και στην Αγία Τριάδα και χτίστηκε το 1894 για να αντικαταστήσει τον αρχικό μικρό σπηλαιώδη ναό. Το μοναστικό συγκρότημα συμπληρώθηκε με το κτίσιμο θολωτών χώρων στην επιφάνεια του βράχου, ενώ κάτω από το βράχο υπάρχουν τα κτίρια του «Παρθενώνα», όπου στεγάζονταν οι μοναχές. Στο καθολικό σήμερα σώζεται η θαυματουργή εικόνα της Κοίμησης της Θεοτόκου που χρονολογείται στο δεύτερο μισό του 17ου αιώνα, ενώ έχει διαμορφωθεί και μικρό μουσείο.

Η θέα είναι εντυπωσιακή καθώς όταν ο επισκέπτης φτάνει στο μοναστήρι, αντικρίζει το απέραντο γαλάζιο του Λιβυκού Πελάγους.

Οι Παναγιές της ενδοχώρας

Στις 15 Αυγούστου «πανηγυρίζουν» ακόμα, μεταξύ άλλων, η Μονή Γουβερνέτου στο Ακρωτήρι Χανίων, ο Μητροπολιτικός Ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου στην παλιά πόλη των Χανίων, καθώς και 14 ιεροί ναοί στην ενδοχώρα. Πρόκειται για τους Ιερούς Ναούς: Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλάμι, Κοιμήσεως Θεοτόκου Τσικαλαριά, Κοιμήσεως Θεοτόκου Αρωνίου, Κοιμήσεως Θεοτόκου Χωραφάκια, Κοιμήσεως Θεοτόκου Εξώπολις, Κοιμήσεως Θεοτόκου Κεφαλά, Κοιμήσεως Θεοτόκου Εμπρόσνερος,Κοιμήσεως Θεοτόκου Μεσκλά, Κοιμήσεως Θεοτόκου Λίμνη, Κοιμήσεως Θεοτόκου Κερά, Κοιμήσεως Θεοτόκου Βαθανιά, Κοιμήσεως Θεοτόκου Μαχιά, Κοιμήσεως Θεοτόκου Τεμένια, Κοιμήσεως Θεοτόκου Επισκοπή.